

# Antykorupcja

<https://antykorupcja.gov.pl/ak/instytucje-antykorupcy/organizacje-pozarzadow/na-swiecie/1841,Publish-What-You-Pay.html>  
2024-04-23, 17:05

## Publish What You Pay

---



Publish What You Pay (PWYP) jest kampanią powołaną w celu niesienia pomocy krajom rozwijającym się, bogatym w surowce mineralne, w administrowaniu dochodami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego. PWYP wychodzi z założenia, że bogactwa naturalne, jako ważne źródło wpływów do budżetu danego państwa, powinny przyczyniać się do rozwoju kraju, obniżenia ubóstwa i wzrostu gospodarczego, gdy tymczasem wzmagają *korupcję*, konflikty i podziały społeczne.

### Historia

W grudniu 1999 roku organizacja Global Witness wydała raport Brutalne Przebudzenie (A Crude Awakening). Publikacja ta miała na celu pokazanie prawdziwego charakteru związku przemysłu bankowego i wydobywczego w Angoli, przejawiającego się w plądrowaniu majątku narodowego kraju, który od 40 lat dotknięty był wojną domową. Stało się jasne, że odmowa ujawnienia informacji finansowych głównych międzynarodowych przedsiębiorstw wydobywczych przyczyniła się do defraudacji olbrzymiego majątku i roztrwonienia przychodów z eksploatacji złóż naturalnych. Raport zakończono apelem, skierowanym w stronę przedsiębiorstw wydobywczych operujących w Angoli, do opublikowania rozliczeń finansowych (to publish what you pay - ujawnij, za co i ile płacisz) dokonywanych w krajach ich działalności.

W czerwcu 2002 roku George Soros - przewodniczący Open Society Institute, położył podwaliny pod koalicję organizacji pozarządowych, do których wkrótce dołączyły: Catholic Relief Service, Human Partnership Africa Kanada, PAX Christi Netherlands i Secours Catholice/ CARITAS France oraz liczne grupy z krajów rozwijających się. Do koalicji przystępowało coraz więcej krajów a PWYP stała się kampanią o zasięgu światowym.

### Założenia

Misja PWYP jest kompatybilna z międzynarodowymi wytycznymi odnoszącymi się do w pełni

wiarygodnych rządów, prewencji *korupcji*, debat publicznych dotyczących zarządzania bogactwami naturalnymi, które to standardy zostały potwierdzone w 2003 roku na szczycie G8 i zawarte w dokumencie Plan Akcji Zwalczającej *Korupcję* i Wspierającej *Przejrzystość*.

PWYP zrzesza ponad 300 organizacji pozarządowych (NGO- Non-Governmental Organisations) z całego świata i apelujących do rządów krajów bogatych w surowce do szczegółowego publikowania dochodów, traktując to jako niezbędny, pierwszy krok w kierunku odpowiedzialnego administrowania bogactwami naturalnymi.

Biorąc pod uwagę, że inwestycje zagraniczne w przemyśle wydobywczym są znacznym źródłem wpływów do budżetu dla rządów ponad 50 krajów rozwijających się, PWYP uważa za słuszne opublikowanie rocznych wydatków netto przez przedsiębiorstwa państwowe i zagraniczne w odniesieniu do każdego kraju, w którym firmy te operują.

Informacje zawarte w tych publikacjach powinny być:

zrozumiałe i wiarygodne,

możliwe do porównania z wynikami i informacjami o wpływach do budżetu innych przedsiębiorstw,

dostępne dla społeczeństwa,

podane w językach krajów ojczystych, których te informacje dotyczą i w walucie na tych obszarach obowiązującej.

Wytyczne te są stworzone pod auspicjami Inicjatywy *Przejrzystości* Przemysłu Wydobywczego (Extractive Industries Transparency Initiative).

Ujawnienie wydatków i przychodów przez omawiane podmioty wymaga stworzenia odpowiednich regulacji, stąd PWYP zwraca się o wdrażanie niezbędnych mechanizmów do:

Międzynarodowego Funduszu Monetarneho,

Grupy Banku Światowego (IBRD, IDA, MIGA, IFC),

spółek giełdowych,

instytucji pożyczkowych,

rządów,

Międzynarodowej Rady Standardów Rachunkowości (The International Accounting Standards Board),

prywatnych i komercyjnych banków.

Równocześnie z hasłem "publish what you pay" pojawia się potrzeba skierowania apelu do rządów - "publish what you earn" - "ujawnij, ile zarabiasz". Porównanie wydatków przedsiębiorstw

wydobywczym i przychodów danego kraju pozwoli członkom społeczeństwa na uczynienie rządu odpowiedzialnym za administrowanie budżetem, jak również może wywołać debatę publiczną na temat sprawiedliwego podziału tych dochodów. Należy jednak podkreślić, że celem PWYP nie jest pogorszenie sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstw działających w krajach rozwijających się, a jedynie spowodowanie ujawniania takiego samego zakresu informacji, jakie firmy udostępniają w krajach rozwiniętych. Praktyka ta miałaby na celu upewnienie się, czy inwestycje danego przedsiębiorstwa wydatnie przyczyniają się do rozwoju ekonomicznego i pomniejszania ubóstwa na danym obszarze.

## Publikacje i materiały

1. 2008 Report on Revenue Transparency of Oil and Gas Companies. Raport z 2008 roku dotyczący Jawności Przychodów Kompani Wydobywających Ropę Naftową i Gaz Ziemny - opracowanie Transparency International (TI) w oparciu o analizę 42 wiodących firm wydobywczym, ich bieżącej polityki, systemu zarządzania pod kątem *przejrzystości* finansowej.
2. Follow the Money: A Guide to Monitoring Budgets and Oil and Gas revenues. Kontroluj Pieniądze: Przewodnik do Monitorowania Budżetów i Przychodów z Wydobycia Ropy Naftowej i Gazu - zapewnia praktyczne informacje o tym, w jaki sposób obywatele krajów bogatych w surowce naturalne mogą efektywnie kontrolować dochody i wydatki państwa. Publikacja ta podsumowuje doświadczenia najbardziej prężnych grup zajmujących się monitorowaniem na tym obszarze. Ich przedstawiciele zebrali się w kwietniu 2004 roku na Centralnym Uniwersytecie Europejskim (CEU), w celu przedyskutowania skutecznych rozwiązań w kontrolowaniu wydawania przez rządy publicznych funduszy. Warsztaty zostały zorganizowane przez partnera PWYP- program Open Society Institute's Revenue Watch we współpracy z Center for Policy Studies (Centrum Studiów Politycznych) na Centralnym Uniwersytecie Europejskim i Międzynarodowym Projektem Budżetowym (International Budget Project). Follow the Money jest pierwszym przewodnikiem z serii publikowanej przez Revenue Watch skierowanym do różnorodnych odbiorców - organizacji pozarządowych, dziennikarzy, inwestorów i ustawodawców.
3. A Rough Guide to Transparency and Natural Resource Revenues - Bezkompromisowy Przewodnik po *Przejrzystości* Dochodów z Eksploatacji Surowców Naturalnych. Został opublikowany przez członka PWYP - Katolicką Agencję Nadzorującą Rozwój - Catholic Agency for Overseas Development (CAFOD). Opracowanie to jest krótkim i przystępnym raportem o tym, dlaczego dochody uzyskiwane z wydobycia surowców naturalnych nie przyczyniają się do zmniejszenia ubóstwa w wielu spośród rozwijających się krajów.
4. International Financial Institutions and Revenue Transparency - *Przejrzystość* Międzynarodowych Instytucji Finansowych i Budżetów - briefing opublikowany przez Centrum Informacji Bankowej, członka PWYP, podkreślający kierunki działania Międzynarodowych Instytucji Finansowych (World Bank Group, IMF, EBRD) w stosunku do *przejrzystości* dochodów i kontraktów firm przemysłu wydobywczego oraz sugerujący sposoby optymalizujące ich działalność w tym zakresie.

5. Covering Oil: A Reporter's Guide to Energy and Development - Ropa Naftowa. Reporterski Przewodnik po Energii i Rozwoju - Publikacja powstała przy współpracy Open Society Institute's Revenue Watch i Initiative for Policy Dialogue (Inicjatywy dla Dialogu Politycznego), mająca na celu zachęcenie do szczegółowej pracy reporterskiej w zakresie prawnych, ekonomicznych i środowiskowych oddziaływań wydobycia ropy naftowej. Raport przybliży zasady sporządzania kontraktów, teorie ekonomiczne oraz przedstawia analizę konkretnych problemów polityki społecznej.

[Publish What You Pay](#)